

Bakkafrost hyljar til fiskaaling

Ætla at ala sil og laks á Skálafjørðinum

Tað tykist at vera rættligar stórir áhugi millum føroyingar at koma í gongd við at ala fisk á føroysku firðunum. Higar-

tað hevur landsstýrið játtað trimum umsóknum at byrja aling til várs. Aðrar 5 umsóknir liggja hjá landsstýrinum til støðu-

takan.

Nú hevur Bakkafrost á Glyvrum í kvittanum at fara undir aling eisini. Teir keyptu longu í september mánað í fjør tveir flóti-hyljar úr Noregi til eitt samlað virði uppá 40.000 kr.

Hesir báðir hyljarnir liggja nú á Skálafjørðinum uttan fyrri virkið á Glyvrum. Stjórin á Bakkafrost, Hans Jacobsen, sigur í samrøðu við Sosialin, at teir í lötuni royna hyljarnar fyrri at vita, hvat teir tola.

Talan er um tveir hyljar, sum hvør tekur fimm tons. Hans Jacobsen sigur, at ætlanin er at ala sil og laks í hyljunum.

Var í Noregi

Uppá fyrisurning hvi teir hava keypt hyljar til aling, sigur Hans Jacobsen, at hann í fjør var í

Noregi og har tosaði við fólk, sum greiddu frá, hvussu stór framtíð er í aling.

— Tá hugsað verður um, at vit í Føroyum mugu royna nýggjar og alternativar vinnuleikar, helt eg, at fiskaaling helst er rætta leiðin at ganga. Tað vildi ti verið vert at roynt hetta, sigur Hans Jacobsen.

Spurður um teir hava fingið fisk at koyra í hyljarnar til várs, sigur Hans Jacobsen, at teir hava bi-lagt bæði sil og laks frá Fiskaaling og roknað hann við at fáa eitt sindur av laks og annars munandi meira av silum.

Sosialurin: — Hvønn kunneika og hvørjar royndir hevur Bakkafrost til at fara undir aling av silum og laks?

Hans Jacobsen: — Ein kann lesa nógv um hetta evnið, og so rokna vit

eisini við at fáa vitan og hjálp frá Fiskaaling. Harumframt fer Martin Jacobsen, ið just hevur tikið prógv á Statens Nærings-tekniske Højskole í Trondhjem, at seta seg inn í aling nú í summar.

Hans heldur annars, at tað er ikki rætt at byrja við ov stórum brúkum beinanvegin. Harafturimóti eiga fleiri at sleppa at byrja at ala á ymsum plássum, so vit siggja, hvørji pláss eru egnað til aling.

Eingin skal byrja at ala fisk á Skálafjørðinum og tí vil Bakkafrost royna hetta. Uppá fyrisurning um fjørðurin ikki er alt ov dálkaður til at byrja aling har, sigur Hans Jacobsen, at tað er nógvur fiskur á fjørðinum, bæði sild, brislingur og laksur.

— Tað er lægt, um vit ikki eisini kunnu ala laks her, leggur hann afturat.

Andreas Reinert, Fiskaaling:

Einki laksasmolt til Bakkafrost

Talið á laksasmolt, sum skal bítast út til føroyskar alarar í mai mánað, verður millum 30.000 og 40.000. Hetta er nakað minni enn roknað varð við frammanundan.

Orsøkin er tann, at tað er alt ov trongligt á alistøðini við Áir. Nakað av fiskinum er ongantíð komið fyrri seg, nakað er deytt og nakað verður ikki til smolt í mai.

Vit hava í hesum sambandi spurt leiðaran av Fiskaaling, Andreas Reinert, um Bakkafrost, sum longu hevur keypt flóti-hyljar til m.a. lakaaling, fer at fáa burtur av smoltinum.

Hann sigur til hetta, at

tað verða bert trý feløg, sum fáa smolt í mai. Tað eru tey feløgini, sum landsstýrið hevur givið loyvi til at fara undir aling í summar, nevniliga, partafeløgini Salmo, Joki og Á Strond. Andreas Reinert sigur, at hesi feløgini fáa smolt umframt at teir sjálvir skulu brúka nakað. Hann visir á, at teir, sum byrja, mugu hava so frægt, at tað verður til eina veruliga roynd burtur úr tí.

Hesir alararnir ætla eisini at byrja við silum og nú hevur Bakkafrost so eisini biðið um sil.

Andreas Reinert sigur, at enn kann einki sigast við vissu um, mær silini

Laksayngul gongur í teimum mongu kørnum norðuri við Áir

kunnu latast alarunum.

Teir hava herfyri strokið sil og fingið umleið 200.000 rogn. Nakað av hesum rognum er við at klekjast nú. Silini plaga at

fara á sjógv um heystið, men tann nógví laksurin á alistøðini við Áir kemur at seinka silinum. Hesi verða møguliga ikki klár at koyra á sjógv fyrr enn

næsta vár, sigur Andreas Reinert.

Hann sigur annars, at teir fara at royna at lata so nógv sil, sum teir kunnu ta tíð tað verður aktuelt.

Óregluglur sjónvarpsfundur

30 limir í Sjónvarpsfelagnum í Havn hava sent formanninum í nevndini fyrri Sjónvarpsfelagnum, Kart-er Højgaard, skriv, har teir krevja eykaðalfund í felagnum. Í skrivinum verður sagt:

Undirritaðu limir í Sjónvarpsfelagnum í Tórshavn loyva okkum við hesum at venda okkum til formann felagsins við fylgjandi kæruráði:

Eftir okkara metan fór atkvøðugreiðslan um nýggjar nevndarlimir á seinasta aðalfund tann 24. mars 1980 óreglugluga fram og kann sostatt ikki verða góttikin. Orsøkin til hesa metan er tann, at eingi prógv vóru fyrri, hvørji ið eru limir í felagnum.

Hesum mótmæla vit harðliga og krevja sostatt, at lýst verður til eykaðalfund skjótast gjørligt, har nýtt val má fara fram, og bert limir av felagnum hava atgongd og atkvøðarrætt.

Krævt verður, at lima-kartotekið verður brúkt við inngongdina, og hvør einstakur limur samstundis fær nummereraðan atkvøðuseðil útfyllgjagjaðan. Uppskot um nýggjar limir til nevndian verður lagt fram beint aftaná val av orðstýrara.

Sambært lógum felagsins kunnu 30 limir skrivliga krevja eykaðalfund í felagnum.

Andreas afturvaldur

Mikudagin hevði Stýrið fyrri Suðuroyar Sjúkrahús fund. Hetta er fyrsti fundurin aftaná, at stýrið herfyri varð valt.

Stýrið skipaði seg við Andreas Djurhuus, fyrrverandi lögtingsmanni í Vági sum formanni. Hann var eisini formaður í undanfarna stýrinum.

Limirnir í stýrinum eru annars teir somu, sum vóru frammanundan: Leif Groth, Hans Hendrik Strøm, Gunnar Vestergård og Ove Mikkelsen. Meðan Ove Mikkelsen er burturstaddur, situr Hjørleif Enni fyrri hann.

Føroysku vøtnini til fiskaaling

Framhald av forsiðuni

Herfyri var ein norskur aliserfrøðingur í Føroyum. Hann hevur arbeitt við teimum norskum royndunum at ala fiskayngul í vøtnum. Hesar royndir hava verið gjørdar í nokkur ár, og nú eru norðmenn farnir í gongd av álvara at brúka vøtnini til aliendamál.

Norðmaðurin var av teirri áskoðan, at føroyingar umframt at hava alistøðir á landi, eisini eiga at hava alistøðir til yngul á vøtn-

unum. Brúkt verða vanlig flótibúur.

Góðir møguleikar

Andreas Reinert, leiðari á Fiskaaling, sigur í samrøðu við Sosialin, at vit hava góðar møguleikar at ala laksayngul í føroysku vøtnunum — um bert vit fáa eyguni upp fyrri hesum.

Hann visir á, at tað eru fleiri fyrimunir knýttir at aling í vøtnum istaðin fyrri á vanligum alistøðum á landi. Hetta er fyrst og fremst nógv biligari. Íløgurnar eru

bæði færri og nógv minni.

Harafturat kemur, at vatntilflutningurin og hitin eru meira jøvn og trygg í einum vatni, enn tá alingin fer fram á eini alistøð, sum fær vatnið frá ánum. Vatntilflutningurin frá ánum kann vera ójavnur, og er hitin í yvirflatuvatninum ógvuliga ymskur ymsar tíðir á samdøgnum.

Leynavatn — Sørvágsvatn

Uppá tyrisurning,

hvørji vøtn talan kann bliva um at brúka til fiskaaling, sigur

Andreas Reinert, at málið enn er ov lítið kannað til at siga nakað vist um tað. Men hann heldur sjálvur, at vøtn sum Leynavatn og Sørvágsvatn eru væl egnað.

Spurningurin um at ala laksayngul til smolt í vøtnum sum síðani verða ald víðari til stóran laks í føroysku firðunum, er nær tengdur at spurninginum um at seta út laks.

Í hesum sambandi hevur Fiskirannsóknarstovan fyrri stuttum fingið jattað ein studning frá Nordisk Råd til

at seta út sjóbúnan laks uppá knappar 700.000 krónur í eitt fyra ára skeið.

Andreas Reinert sigur, at teir í lötuni ikki hava so nógv av laks til at kunna seta munandi út. Men skulu hesar royndirnar gerast í ár, mugu teir byrja longu í summár. Talan kann bliva um at seta netbú út í eitt av vøtnunum og lata laksayngul ganga har til næsta vár. Hesa tíðina verður hann so fòðraður frá automatum.

Tá hann er klárur at sleppa út, verður hann fyrst markaður, við at fitifjóðurin verður klípt av. Síðani verður netið

tikið burtur og hann svimur eina tí í vatninum saman við villum laks. Í juni fer so allur tann sjóbúni laksurin við ánum í sjógv og kemur so ein partur av hesum laksum aftur til sama vatn eftir 1 1/2 ári.

Uppá fyrisurning um vandi kann vera fyrri at dálka vøtnini, um vit fòðra laksayngul í flóti-hyljum á vøtnunum, sigur Andreas Reinert, at vandin fyrri hesum er lítill. Hann visir á, at norðmenn hava gjørt royndir við hesum. Tær visa, at vatnið er eins reint aftaná, sum tað var, áðrenn teir fóru undir royndirnar.